XIX-ik évfolyam. 51-ik szám. Köszeg, 1899. december 17-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és lapsulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyilttér sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint

A casino.

Ki sokat markol, keveset fog.

M. B. tiszteltetí *B. M.*-et, köszöni szives fáradozását; kijelenti, hogy előtte mindenkinek szava annyit ér, a mennyit mond, s éppen azért azt izeni, hogy: nagy célok — mint az egyesítés is — elérésére vállalkozó férfiban nagy önmegtagadás, a gyakorlati vallásosság nagy szeretete, magas röptű szellem, széles látókör, a viszonyok s dolgok emelkedett szellemű felfogása sine qua non; az egyesítés csak úgy lehet eredményes, ha az egyesítendők meggyőződése épen marad, s mindaddig nem érthet teljesen egyet B. M.-mel, míg ez nem tud oly célokat és eszközöket kijelölni, melyek Kőszeg minden, casinóba egyesíthető polgárát egyesítik s együtt tartják.

Értsük meg egymást!

Az ember, társaságok, az egész emberiség élete, céljainak összessége magas lépcső, Égig érő létra, melynek alantabb fekvő fokai közvetetlenül, vagy közvetve a magasabbhoz segítenek; a legfelső maga az Égbe lépő, a mely Eget örökké tartó boldogság, megnyugvás, szenvedések hiánya, szóval valamely, a földinél jobb lét alakjában minden nép óhajtotta s óhajtja, minden ember, bár rosszul is, de keresi. Keresztény világnézetnek nem kell mutogatnom, hogy mely alakban keresendő; de bizonyos, hogy a létra egyik fokát sem tarthatja jónak, mely a legfelsőbbel ellenkezésben van, vagy pedig azt sem közvetetlenül, sem közvetve nem segíti elérni.

Végre is ellene kell mondani azon irányzatnak, le kell járatni azon irányzatot, mely éppen a főcélról felejtkezik el mindenben, az arra való törekvést nem mindenben ismeri el jogosnak; tárt kaput nyit bármely gondolatnak s törekvésnek, ha csak felületes nézésre nyilván nem veszélyes; csupán a vallásos lélek törekvéseit akarja magukra hagyni, csupán azok megvalósitására nem látja szivesen az embereket tömörülni. Résztvenni bennök munkába kerül, beszélni pedig könnyebb, mint cselekedni.

A casino is csak egy fok, melynek, társaság levén, lényege abban van, hogy minden tagja ugyanazon célt ugyanazon eszközökkel törekszik elérni. Milyen célt?

A casino atyja, a legnagyobb magyar, Széchenyi István, a politikai, közgazdasági és társadalmi kérdések megbeszélésére és megoldására, az összetartás szoros kapcsainak létesitésére — s egy kevéssé saját törekvéseinek, de a nemzet céljait szolgáló törekvéseinek megvalósitására buzgólkodott a Nemzeti Casino létesitésén, a nélkül, hogy a vallást minden attributumával kizárta volna.

Követte a casinok nagy sorozata, melyek ma többé-kevésbbé merőben kártya-klubbok. A kártya pedig maga sem közvetett, sem közvetitő cél nem lehet; a lankadt, ülő munkában elernyedt erőket fel nem frissíti, új munkára képessé nem teszi. Elpetyhüdt test, — felfrissült lélek nem igen járnak együtt. Pedig az amúgy is mindíg ülők szoktak kártyázni.

Nem szeretném, ha valaki félreértene. Én nem kárhoztatom a kártyát, de célnak, egyesítő erőnek nem tartom.

A politika — helyesen-e, vagy nem, arról nem szólok, — jóformán kiszorult a casinókból.

Ha B. M. tud célokat tűzni a nemzet elé, melyeket minden polgárt egyesítő egyesitett casinója megvalósítani segíthet és segít — gratulálok neki és követem. Igy megelégszem, ha inkább kevesekkel, de biztosan törekedhetem az akár mások által kitüzött, de biztos nemzeti célok felé is.

Nem idegenkedem azon casinótól, sőt közreműködöm vele, tagja leszek, melynek céljául a közgazdasági, társadalmi egyesítő törekvések maradnak, s melyben eclatans lesz a védekezés — a mire Széchenyi idejében még nem volt szükség — azon törekvés ellen, mely minden nézet kifejezésére szabad teret enged, csupán a kath. meggyőződés megnyilatkozása nem talál benne szabad teret, de talál gúnymosolyt. De hát ez a casino már megvan, mindenkinek rendelkezésére áll, ha Kath. Körnek nevezik is.

Vagy hát melyik az a casino, melylyel ugyanazon célokra egyesülni lehetne s kellene?

Robbantsuk fel a Kath. Kört oly casinóért, melynek nem volt multja, nincs jelene, s melyben a Körnek és Polgári Casinónak egyesülni kellene! Ez volna a legkivánatosabb eredmény! Más eredményt el nem érünk. Az ember, az emberek társasága, sok mindenféléhez hozzá szokhatik; de vegyük el éltető levegőjét, vigyük nem neki való klimába: elsorvad, elpusztul. A Kath. Körnek nem szabad elpusztulni, ne is kisérelje meg senki éltető levegőjétől megfosztani! Mi is hozhatná létre az egyesülést? A fönt említett kérdések, szellemi, leiki és kedélyi szükségletek egyesíthetnek. Egyesíthetik azokat, kikben megvannak, vagy a kikben felkelthető szükségök érzete. Szóval elv, egyesitő eszme; szükséges, megengedett s megvalósítható törekvések nélkül — tagsági díj fizetésére tagokat toborozni össze legalább is annyi, mint a már együtt levők előtt lebegő célt is veszélyeztetni.

Azt állítom, hogy ezt s így senki sem akarja.

Visznek szellemi alapot az új, egyesített casinóba is, neki is lesznek lapjai. De vagy benne lesz a vezető gondolat, mely a Kath. Kört létesítette, vagy nem. Ha igen, Kath. lesz. Akkor csatlakozzunk a meglevő Kath. körhöz! Minden, kebelébe való katholikust szívesen lát tagul, minden tisztességes embert szívesen lát körében, csak a vezetést ne kivánják az utóbbiak. Szivesen látja a családokat, valahányszor erre alkalom van — nőcasinóról talán még nem ábrándozunk?. — Nem exclusiv, nem zárkózik el, s a mit tagjainak eddig és ezután nyujtani tud felolvasásaiban, estéin, mulatságain, társas összejöveteleín, szivesen megosztja. Vagy nem viszik bele a vezető gondolatot és semmi vallási positivumot, már akkor benne lesz a vallási indifferentismus, szülője minden jó iránt való indifferentizmusnak. Mig egyrészt jól tudom, hogy vannak indifferens, hibánkon kivül akaratunk közreműködése nélkül létesült nem rossz dolgok, másrészt vezetőnek semmiféle indifferentismust el nem fogadok, a Kath. Kör sem így, sem egyesülve ezzel nem táplálkozhatik, neki positivum kell, ő a positiv jót keresi a megmarad Kath. Körnek.

A Kath. Kör tagjai háromfélék: 1.) a kik más casinót is támogathatnak; 2.) a kik csak egynek lehetnek tagjai; 3.) a kikre eddig senki ügyet sem vetett, de a kiknek szellemi, lelki, kedélyi szükségletét a Kör ma kielégíti s mindíg jobban-jobban ki fogja elégíteni. S e három igen szépen megfér egymással a Körben. Mi nem nézzük ki egymást; mi becsüljük egymásban az Isten képét; becsüljük, ha rangkülömbség nélkül mindenki jól végzi dolgát, végzi kötelességét, még az elsőt, a legfőbbet is: speciatim az Isten iránt valót.

Ám támogassanak az 1.) alatt említettek más casinót is, ha ez a kör céljain kivül álló célt tűz maga elé. Támogassanak minél többen, több pontra irányított figyelmök, széles látókörük, magas szinvonalú műveltségök kivánhatja, tárcájuk megengedi. Igy a kettő szépen megfér egymás mellett.

De már az ellen tiltakozom, hogy a 2.) alatt levőktől valaki megkisérelje elvonni az éltető levegőt, melyben jól érzik magukat, megkisérelje átplántálni őket nem nekik való klimájú földbe, hol a multak tanúsága szerint nem jó nekik, hol a klimatikus viszonyok miatt csak áldozatok. Szeretném, ha valaki változtatni tudna rajta, de ma nálunk a születés és pénz meg a suba alatt rejtőző politika az uralkodó planeta.

A 3.) alatt levőket illetőleg hálát ad a Kör a jó Istennek, hogy sikerült a társadalom jókora részének, oly részének, melynek azelőtt semmiféle egyesülő helye nem volt, mely kenyerét tisztességes munkával megkereste, de szellemi táplálékával a szószéken kivül a társadalomban senki sem törődött, hajlékot adnia és szellemi szükségleteit kielégítenie. A Kör annyit ad, a mennyit mai ereje enged, de nyujtanifog többet, mihelyt lehet, — és mármár lehet. A tényleges szükségleteket igyekszik kielégíteni, s ez maga elég, hogy minden helyesen gondolkodó azt mondja: a Kath. Kör szükséges.

Szükséges is, egyáltalán nem igaz, hogy tengődik, sőt a viszonyokhoz mérten virágzik, ért már el eredményeket, csak látni kell. Természetes, hogy „a kinek a szeme be van kötve, azt — mint ezt már valahol hallottuk, — átvezethetjük a paradicsom gyönyörűséges kertjén, utána a Szahara legkietlenebb vidékein, a kettő közt külömbséget látni nem fog".

Nyissuk fel szemünket s nézzük a képet, az egyesült casino képét!

A Kath. Kör képe már megvan, csak tessék jól megnézni, műértő szemnek is elég jól fest. Apró kis emberkék, zaj nélkül, nem kiállításra dolgozó festőcskék csinálták meg, de lélek vezette munkájokat, mely, azt akarják, Isten dicsőségére szolgáljon.

De azt a másik képet ki fogja megrajzolni? Hol van a „Deus ex machina" művésze? Talán van Minervája, ki Jupiter fejéből most ugrott ki? Vagy talán legalább egy Kőszeghez mért Széchenyi fogja megalkotni?

Nincs. Az a szellem, az a kéz alkotja meg, mely az eddigi casinót megalkotta s ugyanazon anyagból. S milyenné fogja alkotni? A milyenné eddigi tudása engedi. Lesz a régi. Ez pedig B. M. szerint (Günser Anzeiger, 1899. dec. 9. sz.) ilyen stadiumban van, ilyen jellegű: „Für zwei-drei (!) Tarockpartien und hie und da noch 1-2 (!) Whystpartien muss da ein sonst ganz angenehmes, bessere Würdigung verdienendes Lokal erhalten werden, wo sich ein Nichtkartenspieler zu jeder Tageszeit langweilen kann". Nem megyek bele ennek vitatásába s nyilt kérdésnek hagyom, hogy menynyiben lehet célja bármely casinonak a nagy lakbér-fizetés.

De előttünk a casino; ismeretesek életének phasisai, melyek közül — legalább újabban, de még a Kath. Kör megalakulta előtt elmult időben — a legszembeötlőbbek: sok polgárt sikerült tagul megnyerni; kevés a tag, mert sok polgár kényszerítve érezte magát kilépni; ismét sikerült

sokakat megnyerni, de az elszavalt egyesítő gondolatnál, a vonzó erőnél nagyobb lett a taszító erő. A physika szerint bomlás a vége.

Egyik igen erősen ható része a taszító erőnek az, hogy a Casinó összes lapjai közt nincs egy sem, melyből a hívő keresztény lélek táplálékot vehet. Vagy a keresztény álláspont védőbástyájaként melyiket lehetne megnevezni? Tessék csak olvasni őket! Sőt talán egy Neue Freye Presse, egy Wiener Tagblatt a magyar hazafiság vetemenyes ágya? Nem a nyelv ellen van kifogásom, a szellem, az irány ellen. Miért van ez így? Kik annak a Casinónak a tagjai? Nem akarok egyikre sem felelni, tessék megkérdezni az uralkodó elemet, a vezetést! Nagyon elszomorodom azon rövidlátáson, mely nagy hangon hirdetett felvilágosultsága mellett sötétben tapogatódzik s itt, vagy ott, vagy akárhol, nem tudja megérteni, hogy azé az ország, a ki bármiként elhódítja, a kié a földje. De menjünk tovább!

Ennek a Casinónak nem állott utjában a Kath. Kör, megalakulása előtt semmi esetre sem. És B. M. szerint mégis egyesített Casinóra volna szükség, mely a barátságos érintkezést ápolja, a társadalmi viszonyokat megjavítja, egyesek, klikkek áldatlan harcát megszünteti, az embereket az egoi-mustól, hiúságtól megtisztítva egyetértésre vezérli, a város ügyeit jól megbeszélve dűlőre viszi. Másutt keressük az orvosságot! De e szerint mindezt nem tette meg a Casino, mielőtt a Kör utjában állott?

Honnan veszi hozzá ezentúl az erőt, a szellemet? Ugyan az a lélek vezet, ugyanaz a kéz, szellem alkot és ugyanazon anyagból. Azaz nem! Bele kellene vinni a Kath. Kört! Igen is. Ebben van egészséges, friss szellem; ennek van már egy kis befolyása is; ebben nem csupán kártyáznak, de eszmecsere is folyik, a közügyek is megbeszélés tárgyai; ennek már van egy kis vagyona is, s főleg mindenki jól, otthonosan érzi benne magát. Mindezeket fel is fogja használni azon cél elérésére, melyet maga elé kitűzött, melyet el fog érni s marad mindig Kath. Kör. Se innen, se túl! Még nem oly erős, mint a közjó érdekében kivánatos volna, de majd lesz. Még sokan léphetnének bele, különösen az intelligentia köréből. De hát oly időben létesült, melyben némelyek előtt a hivatalos tilalom réme káprázott, s ez a káprázat még ma is tart. Sokan nem akarnak a nép közé elegyedni. Pedig tessék elhinni: ez a nép imádja Istenét, szereti hazáját, ragaszkodik királyához s jó az adófizetésre, míg képes. Megérdemli, hogy kezet szorítsunk vele; ha kérges az a kéz, a becsületes munkától kérges; megérdemli, hogy kezet szoritsunk vele a Kör nyujtotta otthonában, mely, ne tessék tőle félni! ha méltóztatnak belépni, oly helyzetbe jut, hogy kényes uri gu-ztust is kielégít.

Isten segitsége legyen velünk! Ne feledjük, hogy a nagyobb körben levő kisebb központi körök a nagyobb céljainak szolgálnak! A ki a kevesebbet megteszi, többet ér el, mint a ki sokat bár, de csak igér és akar.

Ne vádoljuk hát se a Kath. Kört, se a Polgári Casinót!

Abban azonban egyetértek B. M. m-el, hogy vigyük őket egy fedél alá. Vigyük egy fedél alá v'ik a megalakult Kath. Legényegyesületet is. Azonban ezt én így értem. A három fizet kétezer korona lakbért, ez ötvenezer korona kamatja, pedig negyvenezer koronás épületben kitünően megférne mind a három, sőt még egy jól fizető üzlethelyiség is, mondjuk vendéglő.

Igy könnyen is fogja fizetni lakbérét mindegyik.

Létesitsünk egy ilyen épületet! Tessék ennek propagandát csinálni s tessék elhinni, a maga légkörében virágozni fog mind a három, célt fogunk érni, és majd egyetért e dologban mindenki, én is.

M . . . . . B . . .

HIREK.

— **Uj zászlóalj-parancsnok.** A helybeli honvédzászlóalj parancsnokává losádi *Györffy* András honvédszázadost rendelték ki aki e hó 18-án veszi át a zászlóalj parancsnokságát.

— **Törzsrészvények jegyzése.** A sopron-kőszegi vasut engedélyeseinek kérelmére a városi tanács korábbi határozatát tartja fenn, vagyis azt a javaslatot terjeszti a közgyülés elé, hogy 20 ezer forintot szavazzon meg a vasut törzsrészvényeinek jegyzésére.

— **Iskolai segités.** A Dominikák elemi leányiskolájok fentartására ujabb segitséget kérnek a várostól. Letelepedésök alkalmával az akkori leányosztály tanitójának fizetésével, évi 600 frtnyi segitőösszeggel érték be, pár évvel ezelőtt azonban 1 ezer frtra kérték a segitést kiegesziteni. A város képviselő-testülete meg is szavazta a kért összeget, de most újból kell foglalkoznia az iskolafentartás költségeivel, mivel a Dominikák elemi iskolájok részére — ha nem csalódunk — 5 tanitó fizetését kérik, vagyis körülbelül 3 ezer forintot.

— **A társadalmi élet emelése.** A kőszegi polgári olvasó kör választmánya a társadalmi élet emelését tűzte ki célul, fölhiván a polgárságot tömörülésre. Egyesiteni kivánja a különböző elmeket és erőket az olvasó körben s azért tagokat gyűjt. Az ilyen módon ujjáalakulandó casinó a kitűzött célt a következő eszközökkel akarja megvalósitani:

1.) Mindenekelőtt helyiségét alakitja át a célnak megfelelően és pedig úgy, hogy legyen 2 játék-terem, 1 olvasó-terem és 1 társalgó-terem.

Az egész helyiséget összeköti a Struc-szállóval.

2.) Rendezi és megállapitja könyvtárát, hogy ez által alkalmat és módot nyujtson arra, hogy tagjai az irodalom a tudomány és művészet termékeit olcsóbban, sőt a kör helyiségeiben ingyen élvezhessék.

3.) Felhivja tagjait, hogy a kisebb, eddig is szokásos összejöveteleiket lehetőleg e kör helyiségeiben tartsák.

4.) Irodalmi és művész estélyeket, esetleg matinékat ad, hogy a kör tagjainak ezáltal alkalmat adjon a szórakozásra, másrészt pedig, hogy az egyoldalú szellemi életet kiegészitse.

5.) Téli mulatságokat rendez.

6.) Mig a fentieket minél előbb meg valósitja, másrészt tervbe veszi, hogy úgy télen mint nyáron gondoskodjék tagjai szórakozásáról.

Vigalmi bizottságot szervez, melynek kötelességévé teszi mind ezekről folyton gondoskodni.

— **Hangverseny.** Nagyszámú és előkelő közönség előtt folyt le e hó 10-én az evang. egyházi ének- és zeneestély a felsőbb leányiskola disztermében. Ez estély első kisérlete volt az egyh. énekkarnak s mint ilyen kiválóan sikerültnek mondható. A sikert nagyban fokozta Róth József kir. tanácsos gyönyörü gordonkajátéka; utolsó piece-jét közkivánatra meg kellett ismételnie. Nagy hatást ért el Hanély Flóra úrhölgy Schubert „Allmacht"-jának szép előadásával, majd utóbb a Freyler Emmi úrhölgygyel együtt előadott Mendelssohn-féle vokál- és zongoraduettel. Az énekkar betanitása és szabatos vezetése Hammer Gyula ev. tanitó ügyességét dicséri. Dicsérettel emlitjük Kárpáti Sándor tanár diszkrét zongorakiséretét is. A hangversenynek az erkölcsin felül — mint halljuk — szép anyagi sikere is volt. Kiváló elismerés és köszönet illeti ezért Izák Mária úrhölgyet, az evang.-felsőbb leányiskola igazgatóját, ki készséggel engedte át ez alkalomra az intézetnek nagytermét. Az estély egyuttal fényes cáfolata ama rosz hiszemnek, hogy városunk közönsége hiján volna a műérzéknek s a szép és nemesért való lelkesedésnek s hogy nálunk csak hosszú s erős reklamcsinálással lehet valaminek sikert biztositani. Ime a most emlitett estély! Nézetünk szerint ez estély szép sikerének egyik lényeges tényezője (a jó programmon s ügyes rendezésen felül) . . . . a szép helyiség is volt. Kivánjuk: legyen módunkban ott többször is találkozhatni!

— **A karácsonyi vakáció.** A karácsonyi ünnepektől még egy teljes hét választ el bennünket és iskoláink egy részében már beszüntették az előadásokat. Ez egészségügyi okokból és orvosi tanácsra történt igy, mert az uralkodó ragadós betegségek egyrészt akadályt képeznek az oktatás rendes menetére, másrészt az iskolába járó gyermekeknek még egészséges részét egyre inficiálják. A karácsonyi iskolai szünet meghosszabbitásából a ragály teljes és gyorsabb megszünését várják. Felsőbb tanintézeteinkben a karácsonyi szünetet csak a hét végén adják ki s ugyanakkor az időszaki bizonyitványokat is kiosztják.

— **Szegények karácsonyfája.** Városunk két jótevő nő-egyesülete karácsony szép ünnepén mindig ajándékokban részesiti szegényeinket. A két egyesület anyagi ereje azonban nem engedi meg, hogy a jó cselekedetet oly mértékben gyakorolja, mint ahogy azt a szükség követeli, amiért igy karácsony táján adakozásra szólitja a közönséget. Megtette ezt az idén is. Kedves olvasó! A tél szigorúsága megvonta akárhány családtól a megélhetéshez szükséges erőforrásokat, elveszi a falat kenyeret akárhány éhezőtől. Ugy-e, juttatsz még e hét folyamán azokuak a jóságos uriasszonyok kezeihez a te felesleges filléreidből, hogy a karácsonyi ünnepeken tel jék a szegényeknek is egy kis örömre!? A jószivü adakozót megáldja az Isten!

— **Karácsonyfa-ünnepek.** Az idén is szép karácsonyfa-ünnepet fog ülni két jótevő nő-egyesületünk. A protestáns női egyesület f. hó 23-án d. u. 4 órakor a polgári iskola rajztermében, a kath. nő-egyesület pedig f. hó 24-én d. u. 5 órakor a kath. fiu-iskola I. osztályú termében üli meg a kis Jézus eljövetelének ünnepét. Mindkét helyen nagymennyiségü ruhanemü és élelmiszer kerül kiosztásra a szegények között.

— **Az idő.** Nagy hideg volt a hét elején, bő hóhullással. Egyes napokon a hőmérő 14 foknyi hideget is mutatott, a hó pedig egyre hullott s széltől fölszedve csapkodott szerte-széjjel. Csütörtök estefelé alábbhagyott a nagy hideg s az ólomszinü felhőktől péntek reggel már eső szállott alá a hósancokra. A beállott olvadás persze, hamar rontott a hó pályán, melyen szerdán és csütörtökön vig csillingeléssel siklottak végig a szánkók. A járdának is meg van a maga szenzációja, az emberek hanyatt-homlok estek, szidva az időt, no meg a város tisztaságát, mely egyre emelkedőben van — hótapadással.

— **Madaretetés.** A mindent elboritó hó lehetetlenné teszi a madárkáknak az élelem-keresé-t. Az apró jószágokat éhség kinozza és hideg, mik elől házainkba menekülnek s csicseregve kérnek alamizsnát. Vajjon megérti-e őket lakosságunk s ad-e nekik ételhulladékaiból? Ha nem segitjük őket szorultságukban, elvesznek s elvész velők a rovarpusztitó had sok hőse. Hát akinek szive nincs, legalább számitásból segitse a kedves madárkákat.

— **Munkaszünet.** A karácsony estéje ez évben vasárnapra, az új-év napja pedig hétfőre esik — s igy a kereskedőkre nagyon kedvezőtlen dolog lett volna, ha a december 24- és 31-re eső vasárnapokon, amikor a nagyközönség az ünnepekre szánt cikkeit szokta vásárolni, üzleteiket zárva kellett volna tartaniok. Ezért megengedte a kereskedelmi miniszter, hogy az emlitett napokon az ilyen üzletek nyitva maradhatnak.

— **Szinészet.** A városi tanács *Halmai* Imre székesfehérvári szinigazgatónak január 1-tól március 1-ig való időtartamra engedelmet adott, hogy Kőszegen előadásokat tartson.

— **Veszedelmes játék.** Rótön e hó 11-én *Stampf* Alajos 5 éves Ernő fia a konyhában tüzre helyezett egy puska-töltényt, mely elsült és a szerencsétlen gyermeket bal szemétől megfosztotta. A gyermek édes atyjat gondatlanság miatt feljelentették a helybeli járásbiróságnál.

— **Az idei farsang.** Hideg van s hó borit be mindent. És ennek a hideg fehértejü időszaknak van egy szép, csillogó ékessége: a farsang. Hány leánynak reszket minden idegszálla, ha a farsangra gondol, különösen azoknál, kik az idén készülnek az első bálra. Képzeletükben már ott látják a sima parketten (a bálházban) a nyüzsgő, hullámzó tündéri világot, a csillárok káprázatos, vakitó tényét; hallják a zene izgató hangjait és érzik a mindent körülfogó parfümök hullámzásának kábitó illatát. Egy-egy zsibasztó, ellopott nagy álom ez az ezeregy éj meséiből, tele izzó, képes szinhatással. Az idén bőven kijut majd a mulatságból, mert Karnevál, a hóbortos herceg, a csörgősipkás harlequin 52 napon át fog uralkodni. A farsang január 7-én kezdődik és február 27-ig tart. Ez elég hosszú idő a mulatozásra, csak legyen rá alkolom, legyen név, a mely alatt fiatalaink bevonuljanak a bálházba.

— **Köszönetnyilvánitás.** Mindazon urhölgyeknek és uraknak, kik az evang. egyházkerületi felsőbb leányiskola disztermében dec. hó 10-én tartott vallásos zene- és énekelőadáson közreműködni szivesek voltak különösen pedig Hanély Flóra és Freyler Emma urhölgyeknek, valamint Róth József és Kárpáti Sándor uraknak, nem különben az i. t. adakozó közönségnek ez úton is hálás köszönetet mond

a rendező-bizottság.

A szives adakozásból begyült összeg egy része harmonium-alap létesitésére fordittatott, másik része a kerületi ének- és zenepártoló egyesület és a diakonissza-egyesület javára szolgált.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési- és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

Dec. 10-én Ritter János és neje Weigl Zsuzsanna leánya, Teréz, ág. hitv. ev.

Dec. 10-én Ábrám György és neje Theuringer Teréz leánya, Ilona, róm. kath.

Halálozás.

Dec. 8-án Schrancz Teréz, ág. hitv. ev., földmives leánya, 17 éves, hasi hagymáz.

Dec. 8-án Ecker Róza, róm. kath., kőmives gyermeke, 2 éves, kanyaró.

Dec. 9-én Pusch Károly, róm. kath., magánzo gyermeke, 4 éves, agyhártyalob.

Dec. 10-én Randweg János, róm. kath., földmives, 61 éves, agyvelő-gyuladás.

Dec. 10-én Neumann Samu, izr., divatárú-kereskedő, 79 éves, tüdőlob.

Dec. 13-án Groszmann Mária, róm. kath., ács gyermeke, 11 napos, gyengeség.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: özvegy Bogdány Ferencné után a 901. 902. (2663—2663 a 1/2.) (4170—4571) (2664—2666) 898 (2661—2662 b. 4235., 4223., 4231., 4285., 4288., 4302., (4403—4404) 1416., 4121., (4429—4430) 4551., 4303 a (2669—2670 a) (2671—2672 a) (2667—2668 a 2.) (2667—2668 b.) (2661—2662 a.) (7137—7140) hsz. 537 hsz. malomból öt illető részre Cseke Gusztáv javára 1500 frt vételárban. Birói árverés utján Koller József és neje után a (6080—6083) (6182—6184 a) hsz. szálló és gyümölcsös 1600 frt vételárban Miga Vilmos javára

— **Hirdetmény.** A nagyméltóságu belügyminisztériumnak 112391 VI. 1899 sz. rendelete folytán közzéteszem, hogy az országterületén előfordulható minden pestis vagy pestisgyanus betegedési eset azonnal bejelentendő mindenki által, kinek erről tudomása van, a városkapitányi hivatalnál, a törvényben elő irt büntetések terhe alatt.

Kőszeg, 1899. december hó 1-én *Tipka Ferencz,* polgármester

— **Hirdetmény.** Ezennel közhirré teszem, miszerint a város tulajdonát képező tábornok-házban levő az utcára nyiló pince-helyiség 1900. évi április 1-tól számitandó 6 évre fog f. évi december 21-én d. e. 10 órakor a városház tanács termében nyilvános árverésen bérbeadatni. — A feltételek a polgármesteri iktatóban betekinthetők. —

Kőszeg, 1899. december hó 11-én *Tipka Ferencz,* polgármester.

— **Hirdetmény.** Alolirt polgármester közzéteszi, hogy a város tulajdonát képező 94 sz. főpiaci ház egész emelete 1900. április 30-tól számitandó 6 évre nyilvános árverésen f. évi december 21-én d. e. 10 órakor fog bérbeadatni a városház tanács termében. — A feltételek a polgármesteri iktatóban betekinthetők. —

Kőszeg, 1899. december hó 11-én. *Tipka Ferencz,* polgármester.

— **Tündér látványosság** tárul most minden este a Kossuth Lajos-utca sétálói elé. A Budapesti Poliklinikai Egyesület nagy jótékonysági sorsjátékának vállalata kirakatában ugyanis villamos lámpák fényözönében láthatja a közönség a fényereményekül szolgáló pompás gyémántos éksz reket melyek méltók volnának egy királynő ékességeül is. — E fényemények együtt 2 00.000 korona értékü tejedelmi ajándékot képeznek; ezeket az ajándékokat fogja ugyanis a szerencse istenasszonya a nevetséges kicsiny betétért, egy-egy koronáért valakinek az ölébe dobni. Bizonynyal nincs egész Magyarországon hölgy, aki nem volna hajlandó ilyen csekély összegért megszerezni annak lehetőségét, hogy a legpompásabb diadémból, kollierből, karperecekből, melltűből, fülbevalókból stb. álló valóságos kincstár birtokába jusson. Sorsjegyek egy koronáért minden sorsjegy-elárusitó-üzletben és e lap kiadóhivatalában kaphatók.

— **Tantalusz kinjai.** Pohár van az ember kezében és nem tudja a szomját oltani; telt asztalt lát a szeme és nem tudja az éhséget csillapitani; ez valóban szomoru helyzet. Francois Pál szakács Commercyban a Capucins-utca 64. szám alatt abból az ételből vehetett volna, a melyik neki legjobban izlik s mégis kénytelen volt mindenről lemondani. Gyomra nem vett be semmit s föllázadt, bármi került is belé. Francois Pál nem tudott semmit sem megemészteni, hányási ingerrel küzdött s igy megutálta mesterségét. Valóban szomoru sors: főzni mások számára s nem tudni enni. Ily körülmények között erejét fogyni látta s szenvedései nőttön-nőttek. Vérszegény lett s vére nem volt elegendő arra, hogy az általános gyöngeséget legyőzze. Heves fófájás. álmatlanság tetézte szenvedéseit.

— Minden gyógyszert megpróbáltam — irja — a nélkül, hogy hatása lett volna. Csak midőn a Pink-pilulákat kezdtem használni, éreztem megkönnyebbülést. A fófájás elmult, erőm lassankint visszatért s jó arcszinemet is visszakaptam. Ma könnyen emésztek s ezen csudálatos eredmény a Pink-pilulák néhány heti használata után állott be. Nem tudok mást, mint köszönetet mondani s önt arra kérni, hozza levelem nyilvánosságra.

A gyöngeség minden fajtája, ha a vérszegénység eredménye, a mely sárgaságot, nehéz emésztést, tülzugást és szivdobogást idéz elő, gyógyitható a Pink-pilulával mind a férfiaknál, mind a nőknél. Visszaadja az agy erejét s az angol-kórban szenvedő gyermek egészségét. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi fóraktár: Török József gyógyszertárában, Budapest, Király-utca 12.

Irodalom és művészet.

— Közeledik a legszebb ünnep, a szeretet ünnepe, szent karácsony napja. Amikor mindenki örömet igyekszik szerezni az övéinek, s hű barátainak. **A Magyar Hirlap** leghivebb barátai, a hűséges olvasók: a lap előfizetői. Számukra gyönyörü meglepetést készit a Magyar Hirlap. Gyönyörü karácsonyi albumot küld szét a Magyar Hirlap az előfizetőknek. Irodalmi része a magyar irók szine-javának a tollából került ki; az illusztrációkat első művészeink készitették. Az album tartalma oly változatos, hogy minden igényt bőven kielégit. A legjobb családi olvasmány, egyszersmind formásszalondisz lesz ez a pompás album. A Magyar Hirlap, előfizetői teljesen dijtalanul kapják meg karácsony hetében. Azok is, akik csak egy hónapra fizettek elő. Az album bolti ára 1 frt 50 kr. lesz. A Magyar Hirlap egyéb kedvezményei is különösen figyelemre méltók. A rendes árnál sokkal olcsóbban kapják a Magyar Hirlap, előfizetői a remek Francia Divatlapot. Negyedévre csak 75 krajcárért. Az otthon cimü nagyon szépen illusztrált havi folyóiratot, a Magyar Hirlappal együtt negyedévre négy forintért, a Képes Gyermeklapot pedig negyedévre 50 krajcárért rendelhetik meg az előfizetők. A szerkesztői üzenetek rovatában az előfizetők minden kérdésükre pontos, kimeritő választ kapnak. A lap előfizetési ára egy hóra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. A kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-utca 4. szám alatt van.

— **Szentek élete** cim alatt egy nagy vállalatot inditott meg az előnyösen ismert Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság, melynek első füzetét most vettük. A művet Dedek Crescens Lajos, e kiváló egyházi iró irta. Rendkivül kedves leirásban lépnek elénk a kath. egyház egyes szentei. Az iró rendesen egy bájos epizódot szakit ki életükből s ehhez füzi az alak aidomboritását. Irálya gyönyörü, magyaros, könnyed, minden fölös szóvirágoktól ment és mégis csodálatosan behizelgő és meggyőző erejü. A füzet külső kiállitása pedig egyenesen meglepő. Bizvást elmondhatjuk, hogy az egész világirodalomban nem jelent meg szebben kiállitott szentek élete. A füzet élén Túry Gyula festő-, művészünknek remek alkotásában gyönyörködhetünk melyet e kiváló művész a mező-keresztesi templom részére festett volt meg. Az eredeti szinezést hiven bemutató képen Szent István ősz alakja közé gyülve látjuk a legkiválóbb magyar szenteket: Szt. Lászlót, Szt Imrét, Kapisztrán Jánost, Szt. Margitot és Szt. Erzsébetet. A háttérből Hunyady János nemes feje villan elő. A csoport egy oltár előtt foglal helyet és szent István magasra emelt kezében tartja a szent koronát, melyet a fellegeken ülő Szüz Máriának ajánl fel. Igen szép a január hó jelentőségét magyarázó kép, melyet Cserna Károly rajzolt s mely egy bájos gondolatot: Jézus gyermekségét jeleniti meg előttünk. A szövegközti képek Dürer Albert, Saderer és Bloemaert kitünő fa- és rézmetszetei után készültek. Igen emeli a mű értékét azon körülmény, hogy az iró kiváló sulyt helyez a magyar szentekre és azokra, kik nálunk ősrégi időktől fogva kiváló tiszteletnek örvendenek, valamint az egyes országok, testvérületek, egyesületek, a különböző foglalkozások védszentjeire, és mindazon szentekre, a kiket az egyes előforduló bajokban, szenvedésekben, nyavalyákban, szóval mindennémü életviszonyok között kiválóan segélyül hivni szokás. A mű 52 füzetre van tervezve és egy füzet ára 25 kr. A művet, mely az esztergomi főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával jelenik meg, 6 szines, 50 fekete műlap és körülbelül 350 szöveg közé nyomott kép fogja disziteni. Rendkivül melegen ajánljuk e páratlan diszmű megszerzését minden keresztény családnak. Bájos, igen érdekes, csaknem érdekfeszitő s a mellett tanulságos, szivet-lelket nemesitő olvasmányra fognak szert tenni. Megrendelhető minden hazai könyv- és papirkereskedőnél.

Fouláid-selyem 65 krtol

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legujabb mintázatok és szinekben, valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privatfogyasztóknak póstaber és vámmentesen** valamint **házhoz szállitva — mintákat pedig postafordulóval** küldenek,

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udv. szállitó) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Gyakornok

jó házból, helybeli üzletben azonnal felvétetik.

Hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

Elismerés az érdemnek!

Wilhelm Ferenc, a Bécs melletti neunkircheni gyógyszerész urnak Altonából 1897. auguszt. 11-én ezt irják:

En már 70 éves vagyok és 10 év óta izületi csúzban szenvedtem, továbbá aranyeres bántalmakban és nem tudtam gyógyulást találni. Csak az ön **Wilhelm-féle köszvény és csúzellenes vertisztitó teája** szabaditott meg engem 3 hét alatt teljesen betegségemtől. Önnek valamint a grofnőnek, kinek köszönet-nyilvánitását az ujságban olvastam, ezennel hálás köszönetet mondok.

Teljes tisztelettel

Ackermann Christ.

Altona. Hamburg mellett, Reichenstrasse, 6.

Kapható minden gyógytárban.

Fóraktár Kőszegen: Floderer Jenő gyógyszerész urnál (Csacsinovits-félegyógyszertár.)

Korcsolyapálya megnyitása.

Alulirottnak van szerencséje a t. c. publikummal tudatni, hogy a téli idényre használandó

jégpálya

minden kényelemmel ellátva, már rendelkezésre áll. A korcsolyatéri rendtartás és fizetendő dij a következő:

1.) Bérlet-jegy az egész idényre személyenkint 6 kor.

2.) Családjegy az 1-só tag 6 kor, a II-ik tag 4 kor. és minden további családtag után 2—2 kor.

3.) Bérlet-jegy diáknak vagy gyermekeknek á 3 kor.

4.) Egyszeri korcsolyázásért személyenkint 40 fill. Gyermekek és diákok á 20 fill.

5.) Nézők a korcsolyapályán belül fizetnek 20 fillért. Gyermekek és diákok 10 fill.

6.) Zenénél minden korcsolyázó, tekintet nélkül arra, hogy előfizető-e vagy sem, 20 fill. fizet, gyermekek vagy diákok külön 10 fillért fizetnek.

Korcsolyázók vagy beléptidijat fizetett nézők dij nélkül mehetnek a fütött helyiségbe.

A szolgának a korcsolya-tisztitásért és megőrzésért egész idényre 2 korona fizetendő.

Belépti-dij nélkül tilos a korcsolyapályára való belépés.

Teljes tisztelettel

Gratzl János.

Hirdetmény.

A „nagy-csömötei gyöngyös-melléki önsegélyző szövetkezet“ jövő 1900. évi január hő 1-én az üzletkörében fenálló

IV. befizetési osztályát

nyitja meg, melyben való részvételre a t. c. közönséget tisztelettel meghívja.

Beiratások december és január hónapokban bármikor eszközölhetők, részint **Nagy-Csömötén** az üzleti helyiségben, részint **Kőszegen, Fuchs Ferencz** fűszerkereskedő úrnál, a hol bővebb felvilágositások készséggel adatnak.

A befizetések — egy heti részlet 10 kr. — a rendes üzleti órák alatt öt egymásutáni évben teljesitendők, a mely körülmény a szövetkezet azon kiváló előnye, hogy mind a tőkegyűjtésre, mind pedig a kölcsön vett összeg lassanként való letörlesztésére fölötte alkalmas.

Nagy-csömötén, 1899. évi decz. hóban.

Az igazgatóság.

Utolsó előtti 6 hét.

huzásra érvényes jótékonycélu — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Fényeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény á 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizettetik.

Első huzás

visszavonhatatlanul

már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesit:

a jótékonycélu sorsjáték kezelősége

IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Sorsjegyek e lap kiadóhivatalában le kaphatók.

HIRDETMÉNY.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme következő közhasznu es jótékonycelokra fog forditatni. 1. A vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap 2. A sárvári közkórház. 3. A katholikus tanoncokat védő egye-ület. 4. A budapesti V. kerületi népkonyha. 5. A Paulai Szt-Vincéről nevezett irgalmas nénék vezetésére bizott ó-budai tan- és nevelőintézet. 6. A fehér kereszt országos lelencház egyesület. 7. A Zenggvárosi közkórház. 8. A kassai Mensa Akadémika. 9. A Budapesti Tabitha egyesület. 10. A magyar vörös kereszt egylet kolozsvári fiókja a jövedelem $^1/_{10}$—$^1/_{19}$ részében. E sorsjáték összes, 7691-ben megállapitott nyeremányei az alább következő játékterv szerint 365,000 koronára rugnak és pedig:

1	főnyeremény	— — — 150.000	korona
1	„	— — — 50.000	„
1	„	— — — 20.000	„
1	„	— — — 10.000	„
2	nyeremény	— — — á 5.000	„
5	„	— — — „ 2.000	„
10	„	— — — „ 1.000	„
20	„	— — — „ 500	„
50	„	— — — „ 100	„
100	„	— — — „ 50	„
1000	„	— — — „ 20	„
6500	„	— — — „ 10	„

Az összes nyeremények kéazpénzben fizettetnek ki.

A huzás visszavonhatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapitva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Csepelrakpart, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamenyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb posta-hivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállitott egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1899. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki-igazgatóság.

Csemege-áru-tudósitás

JÁNOSA GYULA

fűszer- és csemege-kereskedéséből

KŐSZEGEN.

Sajtok:

Emmentháli
Félementháli
Groji
Gorgonzola
Pármesán
Strachino di Milano
Trappista
Jmperial téglányokban
Romadour sárvari
Roquefort sur choix
Liptói
Mondséi dobozban.

Pácolt halak:

Angolna val. Comachiói
Kelettengeri hering
Csemege- „
Roll- „
Hollandi „
Füszer-
Füszer-Anchovis
Appetit-Sild
Sprotten pácolt és füstölt
Korona-Rák
Tokehal olajban
Lachs „
Tengeri pisztráng olajban
Orosz szárdinia
Szárdinia olajban
Ajóka sóban
„ hámozott
„ gyürü olajban.

Különfélék:

Cáviár-Érie, amerikai
„ valódi Astrachan
Périgord-szarvasgomba
Mustár-Tivoli
„ „ hölgyekn. édes
„ Diapháne
„ Kremsi
Kapornya Lippari
Legfinomabb csemegeolaj
Vanilia Bourbon
Aspik vörös és sárga.

Újonnan megérkezett cikkek

mindig frissen és minden a legjutányosabb áron kapható.

Dupla-Malátasör

Szent István védjegygyel.

A kőbányai POLGÁRI serfőző részvény-társaság gyártmánya a legkellemesebb üdítő ital. Ajánlják: dr. Angyán, dr. Elischer, dr. Herszel, dr. Kétli, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Liebmann egyetemi tanár urak mint hatásos szert vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen, továbbá lábhadozóknak és szoptató nőknek.

Cukrozott gyümölcsök:

Kölönfele keverék
Ananas
Chinois zöld és sárga
Cseresznye
Vegyes dobozokban.

Stollwerk és Heller

Chocolade és Fondant Bonbonok kimérve és csinosan kiállított dobozokban. Mindenféle ajándékra alkalmasak.

Legfinomabb thea-, bor- és pezsgősütemények. — Stollwerk, lefinomabb chocolade és cacaó. — Bensdorp-Cacaó, kimérve és dobozokban.

Francia és magyar cognac,
Francia és magyar pezsgők.

Magyar borok.

Külföldi borok u. m.: Vino d'Asti Spumante Francesco Cinzano-féle Wermuth di Torino Fratelli cora-féle.

Különféle cukorkák, legfinomabb thea- és bor-sütemények,
Angol Cacesek, ugyszintén szépen kiállított dobozok finom parfum- és szappanokkal töltve, csodálatos olcsó áron adatnak el.

Húsnemüek:

Szalámi, magyar
„ veronai
Mordatella di Bologna
Braunschweigi cervelat
Nyelv-kalbász
Párisi „
Sonka-sajt
Sonka-kalbász
Wesphálení sonkaroulárd
Prágai sonka
Kassai sonka
Liebig huskivonat.

Ujdonság:

Őz-háché vagy nyul-pains
Ludmáj-Pastétom
Fácán- „
Fogoly- „
Schnepf- „

Szárogatott gyümölcsök:

Malaga-szőlő
Datolya-Király
„ Kálifát
Princessemandola
Molfetta-Mandola
Bári-Mandola
Dió, francia
Dió, magyar
Mogyoró, nápolyi
Szultán-Füge
Koszorú-Füge
Mazsola-Szultán
Silva, boszniai
Prünella.

Befőzött gyümölcsök:

Ananas Körte
Dió Cseresznye
Megy Afonya
Meláuge
Melánge mustárban.

Valódi chinai theák.

Füstölt halak mindig frissen kaphatók.

A híres Siemen-féle valódi maláta-cukorkák megérkeztek!

Köhögés és rekedtség ellen a legjobb szer.

Karácsony és újévre igen alkalmas tárgyak!

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.